

บทที่ 6

กองทัพบรูไน

1. ประวัติ

กองทัพบรูไนหรือกองทัพแห่งชาติบรูไนเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม ค.ศ. 1961 เดิมเป็นที่รู้จักในนามกองทัพมลายูบรูไน ต่อมาในวันที่ 31 พฤษภาคม ค.ศ. 1965 ได้เติมคำว่า “ดิราชา” (หลวง) เป็นกองทัพมลายูดิราชาบรูไน ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นว่าทหารบรูไนหรือกองทัพบรูไนเป็นกองทัพหลวง คือ เป็นกองทัพของพระราชินี และเมื่อวันที่ 1 เมษายน ค.ศ. 1984 สมเด็จพระราชาธิบดี เห็นชอบให้เปลี่ยนชื่อเป็นกองทัพดิราชาบรูไน (The Royal Brunei Armed Forces – RBAF) มาจนถึงปัจจุบันนี้

2. ภารกิจของกองทัพบรูไน

กองทัพบรูไนมีหน้าที่ดังต่อไปนี้ :-

1. ทำหน้าที่ป้องกันรัฐให้ปลอดภัยจากอำนาจภายนอกประเทศไม่ว่าจะทางตรง หรือทางอ้อม
2. รักษาความมั่นคงของชาติ
3. เตรียมพร้อมเพื่อปฏิบัติการต่อกลุ่มผู้ก่อการร้าย
4. ช่วยเหลือตำรวจและข้าราชการพลเรือนเมื่อได้รับการขอความช่วยเหลือ
5. รักษาความสัมพันธ์อันดีของสังคมที่ได้รับมอบหมายจากรัฐและประชาชน

ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 1991 สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไนได้เห็นชอบให้ปรับปรุงโครงสร้างใหม่เป็นดังนี้ :-

1. กองทัพบกบรูไน
2. กองทัพอากาศบรูไน
3. กองทัพเรือบรูไน
4. กองทหารบริการ
5. ศูนย์ฝึกอบรม

นอกจากนี้สุลต่านยังทรงมีกองทหารของพระองค์เองเป็นหน่วยทหารราชวงศ์รักร์ เป็นหน่วยทหารประจำสำรอง จำนวน 2,200 นาย และยังมีหน่วยทหารประจำอีกหนึ่งหน่วย อยู่ภายใต้บังคับบัญชาของอังกฤษ จำนวน 1,000 นาย ตั้งอยู่ที่เมืองซีเรีย เพื่อดูแลความปลอดภัยของบ่อน้ำมัน นอกจากนี้ยังมีกองกำลังทหารสิงคโปร์ จำนวน 500 นายที่บันดาร์เสรีเบกาวัน และที่ตีมบูรงเพื่อทำการฝึกฝนทหารบรูไน

กองทัพบก

มีกำลังพล 3,400 นาย

ผู้บังคับบัญชากองทัพบกได้แก่ พ.อ.ฮัจญีอาวัง ฮัลปี บิน ฮัจญี มัคยูโซฟ

กองทัพบรูไนถือว่าเป็นกองกำลังหลักของประเทศ ซึ่งมีภารกิจที่สำคัญที่สุดในการดูแลรักษาความมั่นคงของประเทศ ประกอบด้วย :-

1. กองพันทหารราบที่ 1 อยู่ที่บือรากาส (Berakas)
2. กองพันทหารราบที่ 2 อยู่ที่ตูดง (Tutong)
3. กองพันทหารราบที่ 3 อยู่ที่ ปือนันจง (Penanjong)
4. 1 กองร้อยทหารลาดตระเวน
5. 1 กองร้อยอาวุธปล่อยจากพื้นสู่อากาศ
6. 1 กองร้อยรบพิเศษ
7. 1 กองร้อยทหารช่าง

กองทัพเรือ

มีกำลังพล 700 นาย

ฐานทัพอยู่ที่มัวรา (Muara)

ผู้บังคับการกองทัพเรือได้แก่ พ.อ.ฮัจญี อับดุลยะลิล บิน ฮัจญีอะห์มัด

ภารกิจหน้าที่ที่สำคัญของกองทัพเรือ คือ ปกป้องน่านน้ำของประเทศ จึงมีเรือรบที่ทันสมัยหลายชนิด กองทัพเรือแบ่งเป็น 3 หน่วย ดังนี้ :-

1. หน่วยปฏิบัติการ
2. หน่วยบริหาร
3. หน่วยสนับสนุน

กองทัพอากาศ

มีกำลังพล 300 นาย

ผู้บัญชาการกองทัพอากาศได้แก่ นาวาอากาศโท ฮัจญิมะห์มูด ฮัจญีไซดีน

กองทัพอากาศมีภารกิจที่สำคัญ คือ ดูแลป้องกันน่านฟ้าของบรูไน นอกจากนี้ยังเป็นหน่วยช่วยเหลือด้านการขนส่ง และส่งกำลังบำรุงในการทหารของกองทัพบรูไน กองทัพอากาศแบ่งเป็น :-

1. ฝูงบินที่ 1
2. ฝูงบินที่ 2
3. หน่วยพลร่ม
4. หน่วยต่อต้านทางอากาศ

กองทหารบริการ

ผู้บัญชาการหน่วยนี้ได้แก่ พ.อ.เปฮิน ดาตุอินดราสุการา ฮัจญี มุห์หมัดยูโซฟ บิน อามูบการ

กองทหารบริการเป็นฝ่ายบริการให้กองทัพบรูไนประกอบด้วยหน่วยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้ :-

1. หน่วยส่งกำลังบำรุง
2. หน่วยวิศวกรรม
3. หน่วยขนส่ง-ยานพาหนะ
4. หน่วยดนตรี
5. หน่วยทหารสตรี (ประมาณ 250 คน)
6. หน่วยพิพิธภัณฑ์
7. หน่วยเสนาธิการ
8. หน่วยทันตกรรม
9. สำนักงานเงินเดือน
10. หน่วยบริการไปรษณีย์

ศูนย์ฝึกอบอรมกองทัพบรูไน

ผู้บัญชาการคือ พ.อ.ฮัจญีรัมลีบินเปอรังรัน ฮัจญีบูนุด

ศูนย์ฝึกอบอรมนี้มีหน้าที่ในการฝึกฝนทหารเบื้องต้นเป็นทหารใหม่ รวมทั้งฝึกอบอรมแบ่งเป็นหน่วยงานต่าง ๆ ดังนี้ :-

1. หน่วยรับสมัคร
2. หน่วยจัดอบอรม
3. หน่วยนักเรียนนายทหาร
4. หน่วยทหารใหม่
5. หน่วยโรงเรียน
6. หน่วยเผยแพร่ความรู้แก่เจ้าหน้าที่

3. กำลังพลของกองทัพ

1. กำลังทหารประจำการ
บรูไนมีกำลังพลประจำการ 4,400 นาย
2. กองทัพบก มีกำลังพล 3,400 นาย
กองทัพอากาศ มีกำลังพล 700 นาย
กองทัพอากาศ มีกำลังพล 300 นาย
3. กำลังพลสำรอง มี 700 นาย

ในส่วนของกองทัพบกบรูไนเป็นกองทัพที่เล็กที่สุดในอุษาคเนย์ มีกำลังพลเพียง 3 กองพันทหารราบ

- 1 กองร้อยทหารลาดตระเวน
- 1 กองร้อยอาวุธปล่อยจากพื้นสู่อากาศ
- 1 กองร้อยรบพิเศษ
- 1 กองร้อยทหารช่าง
4. กองทหารกุกุข่า (Gurkha Reserve Unit)
มี 2 กองพัน (2,200 นาย)

นอกจากนั้นยังมีกองกำลังต่างชาติอีกคือ :-

1. อังกฤษ มี 1,000 นาย : ทหารกูรข่า 1 กองพันทหารราบ
2. สิงคโปร์ มี 500 นาย : เป็นครูฝึก

กองกำลังต่างชาติดังกล่าวมีหน้าที่ในการฝึกซ้อมความชำนาญแก่ทหารบรูไน

4. กำลังอาวุธของกองทัพ

กำลังอาวุธทางบก

มีรถถังเบา 16 คัน

รถหุ้มเกราะกำลึงพล 50 คัน

APC 24 Sankey

AT 104}26 VAB

MORTARS : 81 mm. : 24

SAM : 12 Rapier (With Blindfire)

กำลังอาวุธทางอากาศ

- เครื่องบินรบหลัก 2 เครื่อง
(ไม่รวมเฮลิคอปเตอร์ติดอาวุธ)
- เครื่องบินปราบการก่อการร้าย 2 เครื่อง
- เฮลิคอปเตอร์ติดอาวุธ 6 เครื่อง
- เครื่องบินสำหรับสอดแนม
 - 1A – 320 แอร์บัส
 - 2A – 340 แอร์บัส
 - 1B-747-400
 - 1B-727-200
- VIPTpt : 2 s-70 hel. 2 Bell 214 ST.
- เครื่องบินสำหรับฝึก 2 เครื่อง

กำลังอาวุธทางเรือ

เรือตรวจการชายฝั่งและเรือป้องกันชายฝั่ง 6 ลำ (ต่อมาเพิ่มอีก 3 ลำ)

เรือยกพลขึ้นบก : ฐานทัพที่ MUARA 2 ลำ

เรือตรวจการลำน้ำ : ฐานทัพที่ MUARA 3 ลำ

Missile Craft : 3 Waspada PFM

เอกโซเซตต์

Patrol : 3 Perwira PFI

Amphibian – Craftonly 2 LCM.

แหล่งข้อมูล : Military Balance 1996/97 (ลอนดอน, สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด)

The International Institute for strategic Studies. (ISS). 1994.

5. ลักษณะพิเศษของกองทัพบรูไน

นอกจากกองทัพบก ทหารเรือ ทหารอากาศแล้ว กองทัพบรูไนมีลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งที่ประเทศในอาเซียนไม่มีนั่นก็คือ การมีทหารกรูข่าเป็นทหารรับจ้างเป็นราชวงศ์รักรักของสุลต่าน เป็นทหารของสุลต่านโดยตรง ทหารกรูข่าเหล่านี้มีความจงรักภักดีต่อสุลต่านเป็นอย่างยิ่ง สละชีพเพื่อสุลต่านได้ ซึ่งจะเห็นได้จากการปราบกบฏ 1962-63 นอกจากนั้น กองทหารกรูข่าอีกประมาณ 1,000 คน เป็นทหารที่คอยอารักขาคู่ครองบ่อน้ำมันอันเป็นแหล่งรายได้สำคัญของบรูไนที่ซีเรียอีกด้วย

กองทหารกรูข่าได้เข้าไปอยู่ในบรูไนตั้งแต่เกิดกบฏ 1962 แต่เมื่อสถานการณ์ผ่อนคลายลง บทบาทของทหารกรูข่าก็เปลี่ยนเป็นผู้อารักขาลังน้ำมันเชลล์บรูไน นอกจากนั้นยังเป็นเกราะกำบังจากการถูกบีบบังคับจากต่างประเทศอีกด้วย

รัฐบาลบรูไนกับกองทหารกรูข่ามีความสัมพันธ์ที่ลับ ไม่เปิดเผยให้สาธารณชนทราบ ดังนั้นข้อมูลจึงมีไม่มาก

ความเป็นมาของทหารกูรข่าโดยย่อ

ทหารกูรข่าเป็นทหารรับจ้างในกองทัพอินเดียและอังกฤษ คำว่า “กูรข่า” มาจากคำว่า Gurkhalis ซึ่งเป็นชื่อเดิมของชาวเนปาลที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านกูรข่า อันเป็นหมู่บ้านแห่งหนึ่งอยู่ที่บริเวณเนินเขาทางทิศตะวันตกของประเทศเนปาล ทหารกูรข่าเป็นทหารที่มีความอดทนกล้าหาญเสียสละ ชำนาญในการรบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรบในป่า (Jungle Warfare)

พริตตีวี นารายัน ซาห์ ผู้นำชาวกูรข่าได้สถาปนารัฐเนปาลในปี ค.ศ. 1765 มีพื้นที่ปกครองตั้งแต่บริเวณเขตแดนแคชเมียร์ จนถึงทางตะวันออกของประเทศภูฏานปัจจุบัน

ในช่วงต้นคริสต์ศตวรรษที่ 19 อังกฤษได้ขยายอาณานิคมมายังเอเชียใต้ อังกฤษได้สู้รบกับเนปาล ในระหว่างปี ค.ศ. 1814-1816 ในที่สุดอังกฤษและเนปาลได้ทำสัญญาเจรจาสงบศึก ในช่วง 2 ปีที่รบกันนั้นทหารกูรข่าได้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพความสามารถในการรบ อังกฤษจึงให้สิทธิแก่ชาวกูรข่า เพื่อสมัครเป็นทหารรับจ้างในบริติชอินเดียนตะวันออกได้ จากสนธิสัญญานี้เองที่ทำให้อังกฤษกับเนปาลเป็นพันธมิตรที่ติดต่อกันจนปัจจุบัน

ทหารกูรข่าในกองทัพอังกฤษได้รวมตัวเป็นกองทหารกูรข่าประกอบด้วย 10 กองทหารไรเฟิล โดยที่ 4 กองทหารไรเฟิลประจำอยู่ที่ฮ่องกง สิงคโปร์ และมาเลเซีย และอีก 6 กองทหารไรเฟิลอยู่ในอินเดียและลาดัค

กองทหารกูรข่าได้แสดงถึงความกล้าหาญและความสามารถในการรบหลายครั้ง เช่น ในการรบเพื่อเข้ายึดครองกรุงเดลี สีกพินดาซีในปี 1817 สีก Bhurport ในปี 1826 และสงครามซิกข์ครั้งที่ 1 ในปี 1846 และครั้งที่ 2 ในปี ค.ศ. 1857-1866 ในที่สุดอังกฤษยึดอินเดียได้ ความกล้าหาญ ความสามารถในการรบและการเสียสละของทหารกูรข่ามีส่วนทำให้อังกฤษได้รับชัยชนะในการทำศึกสงครามในครั้งนั้น ๆ

นอกจากนั้นกองทหารกูรข่ายังเป็นกองทหารสำคัญของกองทัพอังกฤษได้ร่วมรบกับกองทัพอังกฤษในหลายสมรภูมิ ในสงครามโลกครั้งที่ 1 ทหารกูรข่าได้ร่วมรบในฝรั่งเศส เมโสโปเตเมีย เปอร์เซีย อียิปต์ ปาเลสไตน์ และซาโลนิกา ในสงครามโลกครั้งที่ 2 ก็ได้ร่วมรบในซีเรีย อิตาลี กรีซ มลายา และบริเวณเขตแดนไทย-พม่า

หลังจากสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 และอินเดียได้ประกาศเอกราชแล้วก็เกิดการประชุมไตรภาคีขึ้นระหว่างอังกฤษ อินเดีย และเนปาล ขณะนั้นมีกองทหารกูรข่า 10 กอง อยู่

ในกองทัพอังกฤษ 4 กอง และในอินเดีย 6 กอง เมื่อเดือนมกราคม ค.ศ. 1948 กองกำลังกูรข่า 4 กองในอังกฤษก็กลายเป็นกองทหารอังกฤษอย่างสมบูรณ์แบบ คือ :-

1. กองทหารไรเฟิลที่ 2 เป็นกองทหารของกษัตริย์เฮ็ดเวิร์ดที่ 7
2. กองทหารไรเฟิลที่ 6 ต่อมากลายเป็นกองทหารของสมเด็จพระราชินีอลิซาเบธที่ 2
3. กองทหารไรเฟิลที่ 7 ต่อมากลายเป็นกองทหารของดยุคแห่งเอดินบะระ
4. กองทหารไรเฟิลที่ 10 ต่อมากลายเป็นกองทหารของเจ้าหญิงแมรี

ต่อมาระหว่างปี 1948-1960 กองทหารกูรข่าของอังกฤษได้เข้าปฏิบัติการในมลายาเพื่อปราบปรามโจรจีนคอมมิวนิสต์ ด้วยความสามารถของกองทหารกูรข่าที่ชำนาญในการรบในป่า และชำนาญในการเดินเท้าทำให้อังกฤษประสบความสำเร็จในการปราบโจรจีนคอมมิวนิสต์มลายา

ครั้งปลายปี 1962 ได้เกิดกบฏในประเทศบรูไน กองพันทหารกูรข่าที่ 1 และที่ 2 เป็นกองกำลังชุดแรกที่อังกฤษได้ส่งเข้าไปในบรูไนเพื่อปราบกบฏ กองทหารกูรข่าได้เข้าไปปฏิบัติการจนสามารถยึดที่มั่นของกบฏได้และสามารถปราบแกนนำของกบฏได้ในที่สุด

ต่อมานโยบายเผชิญหน้าของอินโดนีเซียกับมาเลเซีย ทำให้กองทหารกูรข่าของอังกฤษยังคงปฏิบัติการอยู่ในบอร์เนียวต่อไป และกองทหารกูรข่าส่วนหนึ่งต้องไปคุ้มครองป้องกันบ่อน้ำมันที่ซีเรียในบรูไน และอีกส่วนหนึ่งก็เป็นทหารราชองครักษ์ของสุลต่านบรูไน

6. เศรษฐกิจทหารของบรูไน

1. ขนาดของระบบเศรษฐกิจ

ขนาดและระบบเศรษฐกิจสามารถพิจารณาจากมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายใน (Gross Domestic Product – GDP) ซึ่งในปี 1993 อินโดนีเซียมีมากที่สุดถึง 138.1 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ รองลงมาเป็นไทยมีถึง 115.8 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ส่วนประเทศบรูไนมีเพียง 5.0 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งมากกว่ากัมพูชาและลาว

2. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

ในปี 1993 ประเทศบรูไนมีความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจมากที่สุด ถึงอัตราร้อยละ 11 ไทยอยู่ในอันดับ 6 อัตราร้อยละ 7.3 ส่วนประเทศบรูไนมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจร้อยละ 2.0

3. งบประมาณทหาร

ในประเด็นงบประมาณทหารจะพิจารณาจากงบประมาณที่รัฐบาลได้จัดสรรให้กระทรวงกลาโหม สำหรับประเทศบรูไนมีงบประมาณทหารตั้งแต่ปี 1983 ถึง 1996 ดังนี้ :-

ล้านดอลลาร์บรูไน (1 ดอลลาร์ = 17 บาท)

ปี	1983	1984	1985	1986
งบประมาณ	247.48	207.64	223.87	239.57

ปี	1987	1988	1989	1990
งบประมาณ	219.51	358.56	362.84	419.41

ปี	1996	1992	1993	1994	1995	1996
งบประมาณ	423.60	409.72	377.57	399.96	404.60	452.70

ที่มา : Brunei Darussalam Statistical Year Book 1996/1997.

4. ความช่วยเหลือจากต่างประเทศ

แหล่งความช่วยเหลือทางทหารจากต่างประเทศที่สำคัญในปัจจุบัน คือ สหรัฐอเมริกา ซึ่งปัจจุบันอยู่ในรูปของความช่วยเหลือภายใต้โครงการฝึกและศึกษาทางทหารระหว่างประเทศ (IMET)

7. นโยบายป้องกันประเทศกับค่าใช้จ่ายทางทหาร

ความมั่นคงภายใน

การใช้กำลังครั้งสำคัญในการป้องกันประเทศบรูไนเกิดขึ้นในคราวการปราบปรามกบฏ 1962-1963 ซึ่งกำลังทหารที่ช่วยปราบกบฏ ส่วนใหญ่เป็นกองทหารกรูข่าของอังกฤษที่เดินทางมาจากสิงคโปร์ กองทหารกรูข่ากลายเป็นกองทหารราชวงศ์รักรัษีพิทักษ์สุลต่านในที่สุด ถึงแม้ว่าจะมีกองทหารกรูข่าแล้วก็ตาม แต่องค์สุลต่านแห่งบรูไนก็ยังมองว่าน่าจะขยายกำลังทางทหารอีกเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและศักยภาพในการป้องกันประเทศ สุลต่านบรูไนจึงได้พยายามเจรจากับอังกฤษจนได้รับผลสำเร็จในระดับหนึ่ง โดยได้รับงบประมาณสนับสนุน 2 ล้านเหรียญบรูไน ในระยะแรกได้ส่งทหารไปฝึกที่มลายา จะเห็นได้ว่าบรูไนยังคงต้องมีอังกฤษเป็นที่พึ่งคอยอารักขาบรูไนอยู่ แม้จะมีอิทธิพลของโจรจีนคอมมิวนิสต์ในมลายาอยู่ แต่ก็อยู่ในรูปของการแทรกแซงทางการเมืองมากกว่าการรุกรานประเทศ อีกทั้งนโยบายการเผชิญหน้าของอินโดนีเซียที่มีต่อมลายายังไม่มีผลในขณะนั้น

แม้ว่าบรูไนสามารถปราบปรามผู้ก่อการกบฏได้ระดับหนึ่ง แต่กองกำลังของอังกฤษส่วนหนึ่งได้มาตั้งฐานทัพในบรูไนเพื่อปกป้องบ่อน้ำมันและการก่อการร้ายซึ่งมีอยู่เป็นระยะ ๆ ทำให้สุลต่านต้องให้ความสำคัญในด้านการพัฒนาการทหารมากยิ่งขึ้น

นโยบายเผชิญหน้า (Confrontation) ของอินโดนีเซียในช่วงปี 1963-1965 เป็นช่วงที่เกิดความขัดแย้งครั้งสำคัญกับมาเลเซีย บรูไนในขณะนั้นก็ได้สร้างกองทัพขนาดเล็ก แต่มีข้อจำกัดมากมายในด้านศักยภาพ โดยพื้นฐานแล้วกองทหารกรูข่ามีบทบาทมากกว่า

ต่อมาในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1971 ได้มีการแก้ไขสนธิสัญญาเองโกล-บรูไน 1959 (Anglo-Brunei Agreement 1959) ในสัญญาเดิมอังกฤษจะเป็นฝ่ายรักษาความมั่นคงของประเทศบรูไน แต่ในสัญญาที่แก้ไขใหม่อังกฤษจะดูแลเฉพาะงานการต่างประเทศ และความมั่นคงภายนอกประเทศเท่านั้น ในช่วงกลางทศวรรษที่ 1970 กองทัพบรูไนเริ่มเห็นความสำคัญของอาวุธยุทโธปกรณ์ที่เหมาะสมในการรักษาความมั่นคงภายในและการปกป้องประเทศ บรูไนเริ่มมีอาวุธป้องกันชายฝั่ง และมีเฮลิคอปเตอร์ แต่ยังไม่ติดอาวุธ

เมื่อกองทัพบรูไนเป็นหน่วยงานหลักในการรักษาความมั่นคงภายใน จึงต้องมีงบประมาณค่าใช้จ่ายทางทหารเพิ่มขึ้น เพื่อซื้ออาวุธที่ทันสมัย เพื่อรักษาความมั่นคงที่อาจถูกคุกคามจากภายนอก หรือจากผู้ก่อการร้ายจากภายในซึ่งอาจจะมียุทธวิธีอยู่เป็นระยะ ๆ

ปัจจัยทางการเมืองภายในประเทศ

ปัจจัยทางการเมืองก็เป็นส่วนหนึ่งที่เป็นปัจจัยกำหนดนโยบายของการทหารและค่าใช้จ่าย ในส่วนองค์สุดท้ายซึ่งเป็นจอมทัพและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ทรงสนพระทัยในเรื่องการทหารมาก จึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการตัดสินใจนโยบายทางทหารและค่าใช้จ่ายทางทหาร เพราะกองทัพของประเทศบรูไนก็คือกองทัพของสุลต่าน โดยทั่วไปแล้วระบบการปกครองของกษัตริย์จะเน้นการทหารเพื่อพระราชา ดังนั้นนโยบายด้านการทหารและค่าใช้จ่ายของบรูไนจึงขึ้นอยู่กับองค์สุลต่านเป็นสำคัญ

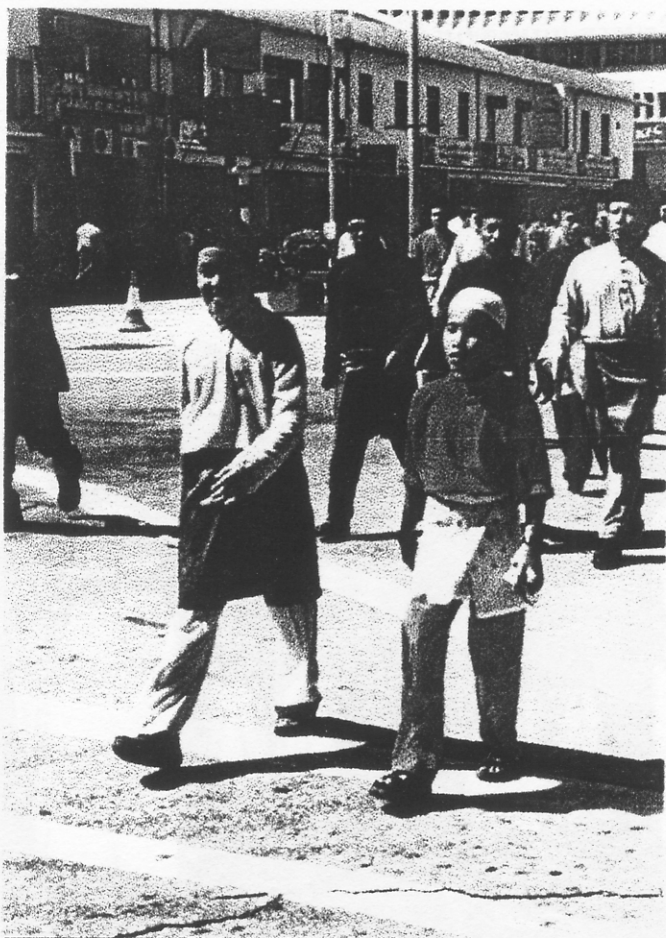
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ

แม้ว่าสภาพทางการเมืองมีผลต่อค่าใช้จ่ายของทหาร แต่ก็ปฏิเสธมิได้กับรายได้ของประเทศที่มีผลต่อค่าใช้จ่ายทางทหารด้วย การที่มีการค้นพบบ่อน้ำมันในบรูไน และการที่ OPEC ขึ้นราคาน้ำมันทำให้รายได้ของบรูไนเพิ่มมากขึ้น ค่าใช้จ่ายทางทหารจึงสูงขึ้นไปด้วย ในช่วงปลายทศวรรษที่ 1970 หนึ่งในสามของค่าใช้จ่ายของบรูไนเป็นค่าใช้จ่ายทางทหาร

ข้อจำกัดด้านศักยภาพของทหารก็อาจเป็นส่วนหนึ่งของการตัดสินใจขยายโครงสร้างทางทหาร ซึ่งมีความสำคัญต่อการกำหนดนโยบายและการใช้จ่ายงบประมาณ

สตรีและเด็กได้เฉลิมฉลองเนื่องในวันคล้ายวันประสูติของศาสดานบีมุหัมมัด ที่อลาฯ

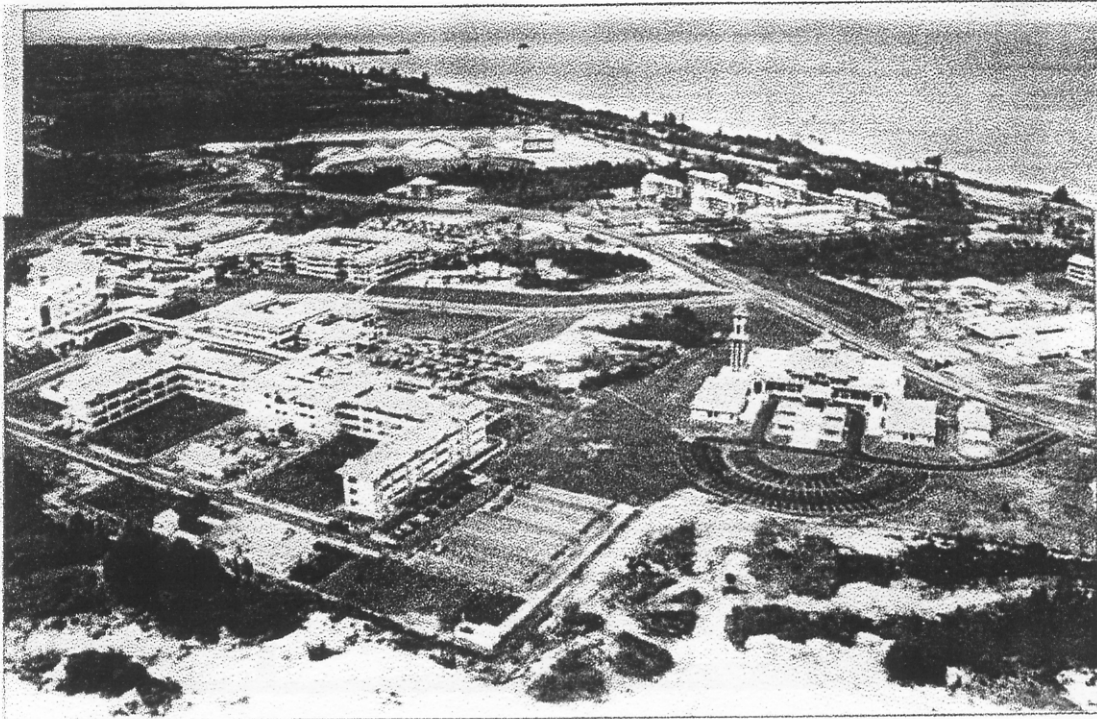

ภาพบน : การแห่เจ้าบัวไปบ้านเจ้าสาวของชาวมุขบ้านน้ำ

ภาพล่าง : การแต่งงานของหนุ่ม-สาวบุญไ

The new campus of the University of Brunei Darussalam at Kampong Rimba, Gadong.

วิทยาเขตใหม่ของมหาวิทยาลัยบรูไนดารุสซาลามที่บ้านริมบา กาดง

ที่มา : Brunei Darussalm 1994/1995 หน้า 157

The Tanjung Bunut Secondary School. Which was renamed the Sayidina Hasan Secondary School on 6th July 1995.

โรงเรียนมัธยมตันยงบูนุต ซึ่งได้ชื่อใหม่ว่าโรงเรียนมัธยมไซยิดินาฮาซัน

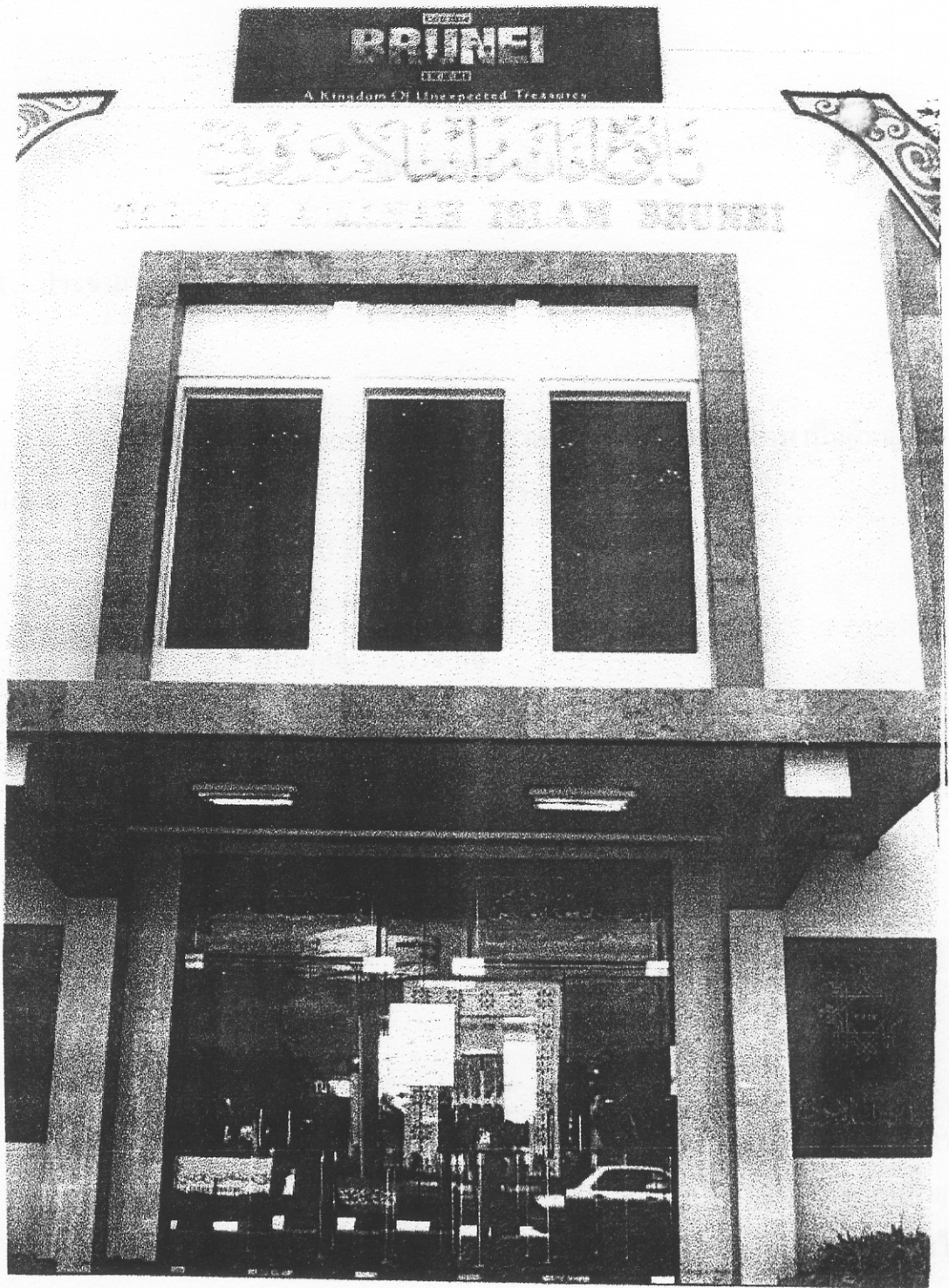
ที่มา : Brunei Darussalm 1994/1995 หน้า 146

ภาพบน : อนุสาวรีย์การผลิตน้ำมันพื้นล้านบาเรลล์ที่ซีเรีย เขตบือเลต

ภาพล่าง : คลังน้ำมันที่ซีเรีย เขตบือเลต

ตางอะมานะหือสลามบรูไน
(สถาบันการเงินแห่งหนึ่งของบรูไน)